

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

Pin: 28941

Sayı :65752239-010.06.02-
Konu :Sığınmacılar Genelgesi

SİĞINMACILARA DAİR DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI GENELGESİ

Ülkelerindeki olaylar sebebiyle yurtlarını terk ederek Ülkemize sığınan milyonlarca sığınmacının; kimliği, dini, dili, ırkı, milliyeti, düşünceleri, mensubiyeti ne olursa olsun, ülkelerindeki mevcut durum iyileşinceye ve evlerine, yurtlarına dönünceye kadar, onların temel insani ihtiyaçlarını karşılamak, kendilerine manevi destek sağlamak, ibadetlerini rahatça yapabilecekleri mekânlar oluşturmak, misafirperver milletimizle birlikte barış ve huzur içinde yaşamalarını kolaylaştırmak amacıyla gereken tedbirleri almak ve Başkanlığımızca yürütülen hizmetlerden yararlanmalarını sağlamak, hem İslami hem de ulusal ve taraf olduğumuz uluslararası hukukun bir gereğidir.

Bu bağlamda yürütülecek Başkanlığımız faaliyetleri aşağıdaki esaslara göre icra edilecek olup, yapılan faaliyetler aylık rapor olarak Din Hizmetleri Yönetim Sistemi (DHYS)'ne kaydedilecektir:

A- Din hizmetlerinin yürütülmesi bakımından;

1 - Sığınmacılar için kurulan kamplarda ibadet ihtiyaçlarının karşılanması için yeterli düzeyde cami veya mescitlerin açılması için gerekli çalışmalar eksiksiz olarak yapılacak, bu yerlerde görevlendirilecek din görevlilerinin nicelik ve nitelik olarak yeterliğine azami dikkat gösterilecektir. Ezan sesinin kampların her tarafına ulaşması için gerekli tedbirler alınacaktır.

2 - Kamplarda ve kamp dışında sığınmacıların yoğun olarak yaşadıkları yerlerdeki cami ve mescitlerde yeterli miktarda Kur'an-ı Kerim ve Elif-Bâ'nın yanında ihtiyaç duyulan diğer Arapça İslami temel eserler temin edilecektir.

3 - Birlik, beraberlik, kardeşlik, dayanışma, sulh ve benzeri konular; vaaz, hutbe ve irşat faaliyetlerinde sistematik bir şekilde işlenecek olup, Başkanlık merkez veya Başkanlık merkez koordinesinde müftülüklerce sığınmacıların dilinde hazırlanan hutbe ve vaazların, kamp cami/mescitleri ile sığınmacıların yoğun olarak yaşadıkları mahaldeki cami/mescitlerde okunması sağlanacaktır.

4 - Vaaz, irşat ve manevi destek programlarında görsel ve işitsel materyalle din hizmeti sunmaya gayret edilecek, sosyal ve kültürel içerikli din hizmetleriyle de muhatabı rahatlatma yoluna gidilecektir.

5 - Başkanlığımız hizmet alanları ekseninde il/ilçe müftülükleri tarafından ilgili yerlerde sığınmacılara hizmet sunmakla görevli yabancı dil bilen erkek ve kadın din görevlisi istihdam edilecek ve buralarda Başkanlık merkez ve taşra teşkilatı tarafından hazırlanan materyallerin etkin, verimli ve yerinde kullanılması sağlanacaktır.

6 - Müftülükler tarafından oluşturulacak bir ekip, kamplarda ve kamp dışında ikamet eden sığınmacıların bulunduğu yerlerde bazen toplu bazen de birebir dinî danışmanlık ve manevi destek hizmeti sunacaktır. Bu ekip, manevi destek hizmetleri konusunda yetkin ve/veya eğitim almış, sığınmacıların dilini konuşabilen din görevlilerinden oluşacaktır.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

Pin: 28941

7 - Halen boş olan veya gönüllü gerçek veya tüzel kişilerin Başkanlık hizmetine sunacağı binalar, tefrişatları yapılarak (mülki idare amirinin onayıyla) sığınmacılara yönelik din hizmetleri ve eğitim hizmetleri için kullanılacaktır.

8 - Sığınmacı kamplarında din hizmetlerini koordine etmek üzere İl müftülüklerince uygun görülen, alanında yetkili ve sığınmacıların dilini iyi derecede bilen bir koordinatör görevlendirilecektir.

B- Maddi ve manevi destek bakımından;

1 - Vatandaşlarımızın ve Sivil Toplum Kuruluşları (STK)'nın fitre, zekât, sadaka, kurban vb. ibadetleri vesilesiyle yapılacak yardımlar ile diğer yardımlarının sığınmacılara da ulaşması hususunda gerekli çalışmalar yapılacaktır.

2 - Başkanlığımız ile Türkiye Diyanet Vakfı işbirliği ile düzenlenen vekâletle kurban organizasyonu kapsamındaki kurban paylarının sığınmacılara ulaştırılması sağlanacaktır.

3 - Sığınmacılar konusunda Milletimizi bilgilendirmek, farkındalık ve bilinç oluşturmak amacıyla Başkanlıkça hazırlanan kamu spotları ve kısa filmlerle sığınmacılara kardeşçe davranmaya davet için hazırlanan materyallerin yerel basın organlarında yayımlanması sağlanacaktır.

4 - Sığınmacıların içerisinde buldukları psikolojik hal göz önünde bulundurularak bu durumun olumlu bir yöne/yaklaşımına tahvil edilmesi ayrıca, misafirlerimizle halkımızın kaynaşması amacıyla periyodik aralıklarla veya dini/millî günler, geceler, haftalar, aylar vesilesiyle özel programlar, ziyaretler (hasta, taziye vb.), geziler vb. sosyal ve kültürel içerikli etkinlikler düzenlenecek, "Kardeş Aile" tarzı projelerle de bu çalışmalar desteklenecektir.

Ayrıca güvenlik ve mahremiyet dikkate alınmak koşuluyla işkence gören, cinsel istismara maruz kalan kadınlara söz konusu hizmet verilirken onların dini/toplumsal/kültürel/geleneksel ön kabulleri ve değerleri gözardı edilmeyecektir.

5 - Kamplarda muhtemel illegal yapılarla/akımlara karşı gerekli tedbirler alınacak ve kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde bu alanda hiçbir şekilde boşluk bırakılmayacaktır.

6 - Sığınmacıların maddi/manevî ihtiyaçlarının karşılanması ve sorunlarının çözülmesi amacıyla ilgili kamu kurum, kuruluş ve STK'lar ile eşgüdüm içinde çalışılacaktır.

C- Eğitim-öğretim, işbirliği ve diğer sosyal hizmetler bakımından;

1 - Sığınmacı çocuk ve genç kızların eğitimlerinin aksamaması ve çocuk gelin gibi risklerle karşı karşıya kalmamaları için eğitim ve istihdam olanakları, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ve STK'larla işbirliği içerisinde sağlanacaktır.

2 - İlgili kurum, kuruluş ve STK'larla işbirliği içerisinde okul öncesi çocuklar için değerler eğitimi merkezli kreş eğitimi verilmeye gayret edilecek; çocuk, genç ve kadınlara yönelik eğitim programları yapılacaktır.

3 - Çocukların severek öğrenmelerini sağlamak amacıyla periyodik aralıklarla veya belli zaman dilimlerinde Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberin hayatı gibi konularda yarışmalar düzenlenecektir.

4 - Çocuklar tarafından sevilen karakterlerin sahneleneceği oyunlar ve konserler gibi etkinliklerle çocukların moral ve motivasyonu sağlanacaktır. Ayrıca sığınmacı çocuklardan oluşan ilahi koroları kurulacak, koroların özel günler, geceler, haftalar ve aylar vesilesiyle sunum yapmalarına imkân sağlanacaktır.

5 - İlahiyat fakülteleri öğretim elemanları ve öğrencileri ile imam hatip ortaokul/lise

Doğrulamak için: <https://belgedogrulama.diyamet.gov.tr/BelgeDogrulama.aspx?V=BEKVEFDO>

Adres: Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulv. No : 147/A 06800 Çankaya/Ankara

E-Posta: hukuk@diyanet.gov.tr

Elektronik ağ: www.diyamet.gov.tr

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

Pin: 28941

öğretmen ve öğrencileri başta olmak üzere diğer eğitimci ve öğrencilerin sığınmacılara yönelik yürütülecek faaliyetlere katılımları teşvik edilecek, yerel kampanyalar başlatılarak diğer kurumların da sürece dâhil edilmesi sağlanacaktır.

6 - Sığınmacıların; Kur'an kurslarında yüzünden okuma ve hafızlık eğitimi almaları teşvik edilecek ve okulların tatil edildiği yaz aylarında sığınmacı çocuklara yönelik fonksiyonel yaz Kur'an kursları açılacaktır.

7 - Koordineli hareket edilmesi gereken her konuda ilgili kurum, kuruluş ve STK'larla işbirliğine gidilecektir.

Başkanlığımız Merkez teşkilatının koordinesinde taşra teşkilatımız olan il ve ilçe müftülüklerimiz marifetiyle sığınmacılara yönelik yapılacak çalışmaların etkin, verimli ve sistematik bir şekilde yürütülebilmesi açısından her türlü işbirliği yanında din hizmetlerinden sorumlu müftü yardımcısı veya şube müdürü koordinesinde hareket edilmesi hususunda bilgi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ
Diyanet İşleri Başkanı